

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

P8_TA(2017)0125

Rosja, aresztowanie Aleksieja Nawalnego i innych demonstrantów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie Rosji, w szczególności aresztowania Aleksieja Nawalnego i innych demonstrantów (2017/2646(RSP))

(2018/C 298/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Rosji, w szczególności rezolucję z dnia 23 października 2012 r. ⁽¹⁾, rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie rządów prawa w Rosji ⁽²⁾, rezolucję z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie Rosji: wyroki dla demonstrantów uczestniczących w wydarzeniach na Placu Bołotnym ⁽³⁾, zalecenie z dnia 2 kwietnia 2014 r., rezolucję z dnia 23 października 2014 r. w sprawie zamknięcia organizacji pozarządowej Memoriał (laureata Nagrody im. Sacharowa z 2009 r.) w Rosji ⁽⁴⁾, rezolucję z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie Rosji, w szczególności przypadku Aleksieja Nawalnego ⁽⁵⁾, rezolucję z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie zabójstwa rosyjskiego przywódcy opozycji Borysa Niemcowa i stanu demokracji w Rosji ⁽⁶⁾, a także rezolucję z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie Ildara Dadina, więźnia sumienia w Rosji ⁽⁷⁾,
 - uwzględniając konstytucję Rosji, w szczególności art. 29, który chroni wolność słowa, i art. 31, który dotyczy prawa do pokojowych zgromadzeń, a także międzynarodowe zobowiązania w zakresie praw człowieka, które Rosja podjęła jako członek Rady Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz ONZ,
 - uwzględniając „Partnerstwo na rzecz modernizacji” zainicjowane w 2010 r. w Rostowie nad Donem oraz fakt, że rosyjscy przywódcy zobowiązali się, iż zasady praworządności będą podstawą modernizacji Rosji,
 - uwzględniając art. 5 Powszechnej deklaracji praw człowieka oraz art. 7 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, których stroną jest Federacja Rosyjska i które stanowią, że nikt nie może być poddawany torturom ani okrutnemu, niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu,
 - uwzględniając deklarację ONZ w sprawie obrońców praw człowieka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 9 grudnia 1998 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie ukraińskich więźniów w Rosji oraz sytuacji na Krymie ⁽⁸⁾,
 - uwzględniając siódme okresowe sprawozdanie Federacji Rosyjskiej rozpatrywane przez Komitet Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych na 3136. i 3137. posiedzeniu, które odbyły się w dniach 16 i 17 marca 2015 r.;
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 26 marca 2017 r. w pochodach, marszach i demonstracjach przeciwko korupcji w ponad 80 miastach w całej Rosji wzięło udział od 33 000 do 93 000 osób; mając na uwadze, że w miastach w całej Rosji policja aresztowała ponad 2 000 protestujących, w tym około 1 000 w Moskwie; mając na uwadze, że polityk opozycji Aleksiej Nawalny został zatrzymany i ukarany grzywną w wysokości 350 USD za organizację zakazanych protestów, a następnie został skazany na 15 dni aresztu; mając na uwadze, że manifestacje te uznaje się za największe protesty od czasu antykremlowskich demonstracji w 2011 i 2012 r.;

⁽¹⁾ Dz.U. C 68 E z 7.3.2014, s. 13.

⁽²⁾ Dz.U. C 65 z 19.2.2016, s. 150.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0253.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 274 z 27.7.2016, s. 21.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 300 z 18.8.2016, s. 2.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 126.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0446.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0087.

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

- B. mając na uwadze, że wyrok sądu okręgowego w Kirowie z dnia 8 lutego 2017 r., skazujący rosyjskiego polityka opozycji Aleksieja Nawalnego za próby defraudacji, miał na celu uciszenie kolejnego niezależnego głosu politycznego w Federacji Rosyjskiej; mając na uwadze, że Europejski Trybunał Praw Człowieka orzekł, że Nawalny został pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego w postępowaniu prowadzonym przeciwko niemu w tej samej sprawie w 2013 r.;
- C. mając na uwadze, że rząd rosyjski wszczął dochodzenie karne przeciwko niezidentyfikowanym osobom, które nawoływały w internecie do demonstracji w Moskwie w dniu 2 kwietnia 2017 r. wzywającej do rezygnacji premiera Dmitrija Miedwediewa, zakończenia operacji wojskowych Rosji na Ukrainie i w Syrii, uwolnienia Nawalnego oraz wypłaty odszkodowania działaczom zatrzymanym podczas protestów w Moskwie w dniu 26 marca 2017 r.; mając na uwadze, że w dniu 2 kwietnia 2017 r. podczas protestów opozycji w Moskwie co najmniej 31 osób aresztowano, a następnie zatrzymano za „naruszenie porządku publicznego”;
- D. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska jako pełnoprawny członek Rady Europy, sygnatariusz Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ i Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, zobowiązała się do przestrzegania zasad demokracji, praworządności i poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka; mając na uwadze, że Unia Europejska wielokrotnie oferowała dodatkowe wsparcie i wiedzę fachową, aby pomóc Rosji w modernizacji i przestrzeganiu porządku konstytucyjnego i prawnego zgodnie ze standardami Rady Europy;
- E. mając na uwadze obawy dotyczące rozwoju sytuacji w Federacji Rosyjskiej, jeżeli chodzi o poszanowanie i ochronę praw człowieka oraz o przestrzeganie wspólnie uzgodnionych zasad demokratycznych i zasad państwa prawa; mając na uwadze, że Federacja Rosyjska ratyfikowała 11 z 18 międzynarodowych traktatów dotyczących praw człowieka;
- F. mając na uwadze, że nowelizowano kodeks karny Federacji Rosyjskiej i wprowadzono nowy artykuł 212.1, zgodnie z którym można oskarżać osoby o naruszenie ustawy o zgromadzeniach publicznych, nie zważając na to, że nowelizacja ta ogranicza wolność słowa i zgromadzeń;
- G. mając na uwadze, że według Centrum Obrony Praw Człowieka Memoriał liczba więźniów politycznych w Federacji Rosyjskiej znacznie wzrosła w ostatnich latach i w 2016 r. wynosiła w sumie 102 osoby;
1. potępia działania policji w Federacji Rosyjskiej, zmierzające do zablokowania i rozpędzenia pokojowych demonstracji antykorupcyjnych, a także zatrzymanie setek obywateli, w tym Aleksieja Nawalnego, którego organizacja zainicjowała demonstracje;
 2. wzywa władze rosyjskie do natychmiastowego uwolnienia oraz wycofania zarzutów wobec Aleksieja Nawalnego i wszystkich pokojowych demonstrantów, dziennikarzy i działaczy zatrzymanych na wiecach antykorupcyjnych, które odbyły się w Moskwie i w wielu innych miastach Rosji w dniach 26 marca i 2 kwietnia 2017 r.; zwraca uwagę na fakt, że władze rosyjskie ponoszą pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo i dobre traktowanie zatrzymanych;
 3. podkreśla fakt, że wydawane wyroki są motywowane politycznie, i wzywa rosyjski wymiar sprawiedliwości do okazania niezależności od wpływów politycznych; wzywa władze rosyjskie, aby położyły kres zastraszaniu dziennikarzy, przeciwników politycznych oraz działaczy politycznych i działaczy społeczeństwa obywatelskiego, a także by w pełni szanowały międzynarodowe zobowiązania w zakresie praw człowieka oraz gwarantowały wolność mediów i wolność zgromadzeń;
 4. zwraca uwagę na wysoką frekwencję w powszechnych protestach antykorupcyjnych na całym terytorium Federacji Rosyjskiej w niedzielę 26 marca 2017 r., w szczególności na silne zaangażowanie młodych ludzi w protesty przeciwko korupcji oraz na nasilenie rządów autorytarnych w Rosji; z zadowoleniem przyjmuje to zaangażowanie jako obiecujący objaw zwiększonego zainteresowania sprawami publicznymi i politycznymi;
 5. wyraża głębokie zaniepokojenie, że – jak pokazuje przykład Aleksieja Nawalnego – władze rosyjskie wykorzystują ustawę o zgromadzeniach publicznych, by w przyspieszonym trybie skazywać pokojowych demonstrantów na karę więzienia i popełniać kolejne systemowe nadużycia;

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

6. potępia nieustanne wysiłki zmierzające do uciszenia Aleksieja Nawalnego, a także wyraża poparcie dla starań jego organizacji, by podnieść świadomość na temat korupcji w instytucjach publicznych i wśród przedstawicieli politycznych oraz osób piastujących urzędy publiczne, a także zwalczać to zjawisko; z głębokim zaniepokojeniem przyjmuje decyzję sądu z lutego 2017 r., która de facto wyklucza Aleksieja Nawalnego ze sceny politycznej, jeszcze bardziej ogranicza pluralizm polityczny w Rosji i rodzi poważne wątpliwości co do uczciwości procesów demokratycznych w Rosji;

7. przypomina, że wolność pokojowego gromadzenia się jest prawem, a nie przywilejem, i że prawo to – wraz z prawem do wolności opinii i wypowiedzi oraz prawem do wolności zrzeszania się – odgrywa decydującą rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu skutecznego systemu demokratycznego; wzywa władze rosyjskie do pełnego wywiązywania się z podjętych przez nie międzynarodowych zobowiązań, w tym na forum Rady Europy oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), do przestrzegania podstawowych wolności słowa, zrzeszania się i pokojowego gromadzenia się, które stanowią prawa podstawowe zapisane w konstytucji, a także do niezwłocznego uwolnienia pokojowych demonstrantów, którzy zostali zatrzymani;

8. wzywa władze rosyjskie do zaprzestania wszelkich prześladowań – również na szczeblu sądownictwa – przeciwników politycznych, dziennikarzy i obrońców praw człowieka w Federacji Rosyjskiej, a także do zagwarantowania, że – niezależnie od okoliczności – mogą oni wykonywać swoje legalne działania, bez jakiegokolwiek ingerencji z zewnątrz;

9. jest zdania, że szereg procesów i postępowań sądowych przeciwko członkom opozycji i organizacjom pozarządowym w ostatnich latach budzi wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności instytucji sądowych Federacji Rosyjskiej; wzywa rosyjskie organy sądownicze i organy ścigania, by pełniły swoje obowiązki przy zachowaniu bezstronności i niezawisłości oraz bez ingerencji ze strony polityków;

10. podkreśla, że wolność zgromadzeń w Federacji Rosyjskiej gwarantuje art. 31 rosyjskiej konstytucji oraz europejska konwencja praw człowieka (EKPC), której stroną jest Rosja, co nakłada na rosyjskie władze obowiązek jej przestrzegania; wzywa Federację Rosyjską do poszanowania zasad praworządności oraz wolności słowa i zgromadzeń;

11. przypomina o znaczeniu pełnego przestrzegania przez Rosję – członka Rady Europy i OBWE – jej międzynarodowych zobowiązań prawnych oraz podstawowych praw człowieka i zasad państwa prawa zapisanych w EKPC oraz w Międzynarodowym pakcie praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP);

12. wzywa Federację Rosyjską do zmiany przepisów, które nadmiernie ograniczają i kryminalizują wolność zgromadzeń; potępia fakt, że Federacja Rosyjska uprawniła także Trybunał Konstytucyjny – za pomocą nowych przepisów z grudnia 2015 r. – do uchylania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

13. odnotowuje zarzuty korupcji wobec czołowych polityków rosyjskich; wzywa Komisję Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie do podejmowania systematycznych działań przeciwko wszelkim próbom prania pieniędzy lub korzystania z nielegalnych aktywów wewnątrz UE; zobowiązuje również komisję śledczą PE ds. dokumentów panamskich do zwrócenia szczególnej uwagi na wszelkie ślady podejrzanych przepływów rosyjskich środków pieniężnych za pośrednictwem banków mających siedzibę w UE;

14. apeluje do Rady i państw członkowskich o opracowanie jednolitej polityki wobec Rosji, zobowiązującej państwa członkowskie i instytucje UE do prezentowania wspólnego zdecydowanego stanowiska w sprawie roli praw człowieka w stosunkach między UE a Rosją, a także w sprawie konieczności zaprzestania ograniczania wolności słowa, zgromadzeń i stowarzyszeń w Rosji;

15. wzywa wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel i ESDZ do zadbania o to, by przypadki wszystkich osób prześladowanych z przyczyn politycznych poruszono w czasie konsultacji między UE a Rosją dotyczących praw człowieka, kiedy zostaną one wznowione, oraz by w każdym przypadku przedstawicielom Rosji uczestniczącym w tych konsultacjach przedstawiono formalne wezwanie do udzielenia odpowiedzi; wzywa przewodniczącą Rady i Komisji oraz wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, by nadal baczenie przyglądali się tym sprawom, poruszali te kwestie przy okazji rozmaitych spotkań z przedstawicielami Rosji oraz składali Parlamentowi sprawozdania z rozmów z władzami rosyjskimi;

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

o

o o

16. potępia zamach terrorystyczny w Sankt Petersburgu i zwraca się do przewodniczącego, by wyraził głębokie współczucie i solidarność z ofiarami, ich rodzinami i narodem rosyjskim;

o

o o

17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej;
